

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมการปกครอง สำนักการสอบสวนและนิติการ. (2547). **คู่มือการเปรียบเทียบปรับและการสอบสวนคดีอาญาบางประเภทของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและพนักงานเจ้าหน้าที่**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน.
- _____. (2549). **คู่มือการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน.
- _____. (2551). **บทบาท อำนาจหน้าที่ และกฎหมาย ในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของฝ่ายปกครอง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน.
- กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง. (2549). **คู่มือปฏิบัติงานสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปี 2550 (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อสาธิตศึกษาดินแดน.
- กระทรวงยุติธรรม คณะทำงานโครงการนำร่องพัฒนาระบบงานยุติธรรมชุมชน. (2550). **กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงยุติธรรม คณะทำงานโครงการนำร่องพัฒนาระบบงานยุติธรรมชุมชน. (2550). **การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทและความขัดแย้งในชุมชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงยุติธรรม คณะทำงานโครงการนำร่องพัฒนาระบบงานยุติธรรมชุมชน. (2550). **ยุติธรรมชุมชนและยุติธรรมสมานฉันท์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกงานถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของกระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2527. (2527). **คนมหาดไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- คณะทำงานจัดทำหนังสือวิชาการมหาดไทย 100 ปี. (2535). **100 ปี มหาดไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศิริวัฒนาการพิมพ์.
- คณาจารย์ภาคสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2530). **สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- คณิต ฒ นคร. (2549). **กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2551). **กฎหมายอาญาภาคทั่วไป** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2551). **ภูมิธรรมและบทบาทของพนักงานอัยการ**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- คมวัชร เอียงอ่อง. (2551). “การไต่เถียงในสหราชอาณาจักร.” อ้างถึงใน **สรวิศ ลิมปรั้งยี**. (2551). **กฎหมายเกี่ยวกับการไต่เถียงข้อพิพาท (51 – 58)**. กรุงเทพฯ: สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม.
- จินดา เพชรมณีวรรณ. (ม.ป.ป.). **พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อัครมหากษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัย**. กรุงเทพฯ: อรุณรุ่ง.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2548). **กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ : การคืน “อำนาจ” แก่เหยื่ออาชญากรรมและชุมชน**. กรุงเทพฯ: เอเชีย แปซิฟิก ออฟเซ็ท.
- เจริญ ไชยชนะ. (2523). **พ่อขุนรามคำแหงมหาราช**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2552). **สังคมกับกฎหมาย**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทีมงานนวปกรอง. (2551). **คู่มือเตรียมสอบนายอำเภอ เจ้าพนักงานปกครอง 7 และการสอบของข้าราชการฝ่ายปกครองฉบับสรุปเนื้อหาสาระที่สำคัญ**. ม.ป.ท.
- ธง วิทย์วัฒน์. (2547). **พจนานุกรมศัพท์และสำนวนกฎหมาย ไทย-อังกฤษ, อังกฤษ-ไทย**. กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.
- ณรงค์ ใจหาญ. (2543). **กฎหมายอาญา ว่าด้วยโทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ณัฐณิชา ภูโต. (2545). **ตำรวจกับปัญหาสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พีวเจอร์เพลส แอนด์ กราฟฟิค.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2549). **กฎหมายรัฐธรรมนูญ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประธาน วัฒนวาณิชย์. (2546). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา**. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. (2550). **นิติปรัชญา** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โพธิ์ แซ่มลำเจียก. (2514). **พ่อขุนรามคำแหงมหาราช**. กรุงเทพฯ: ศึกษาภักดิ์พำณิชย์.
- โพยม จันทรัคคะ. (2515). **เรื่องคอมมิวนิสต์และมาตรการทางเศรษฐกิจสังคมในประเทศฟิลิปปินส์**. พระนคร: โอเดียนสโตร์.

- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์. (2549). **ประมวลพระบรมราชโองการและพระราชดำรัสอันเกี่ยวเนื่องกับกฎหมาย ตั้งแต่พุทธศักราช 2489 จนถึง 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มุฮัมหมัดรอฟีอี มุซอ. (2549). **กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และการจัดการความขัดแย้งในชุมชนมุสลิม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- รอสส์ อาร์เรคค์ และไบรอัน จี ลอง. (2536). **การต่อรองที่ชนะทั้งคู่**. แปลจาก The Win Win Negotiator โดย อำนวยชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2541). **ศัพท์นิติศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วรรณชัย บุญบำรุง. (2548). **หลักและทฤษฎีของอนุญาโตตุลาการเปรียบเทียบกับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วรรณชัย บุญบำรุง, ชนกร วรปรัชญากุล และสิริพันธ์ พลรบ. (2549). **หลักและทฤษฎีกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วิเชียร กาญจนวงษ์ และกฤษณะ มะหะหมัด. (2518). **สาธารณรัฐฟิลิปปินส์**. มปท.
- เสวต โกมลภูติ. (2515). **สาธารณรัฐฟิลิปปินส์**. มปท.
- สมพร พรหมหิตาธร. (2539). **การเปรียบเทียบคดีอาญา**. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2549). **บันทึกเรื่องการปกครองของไทยสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรวิศ ลิ้มปริงยี. (2545). **อนุญาโตตุลาการตามกฎหมายใหม่กับการระงับข้อพิพาท**. กรุงเทพฯ: นิติรัฐ.
- _____. (2551). **กฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท**. กรุงเทพฯ: สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม.
- สีดา สอนศรี. (2550). **ฟิลิปปินส์: จากอดีตถึงปัจจุบัน (ค.ศ.1986-2006)**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. (2534). **ความยินยอมของผู้เสียหาย : ศึกษากรณีปลุกถ่ายอวัยวะ** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2552). “หลักความขัดแย้งกันในบทบาทหน้าที่.” ใน สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. **ยื่นหยัดบนหลักนิติธรรม** (184 – 213). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2550). **คู่มือการร่างกฎหมาย “การร่างกฎหมายและแบบของกฎหมาย”**. ม.ป.ท.

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มติดตามและประเมินผล.

(2550). การประเมินผลโครงการพัฒนาระบบงานยุติธรรมชุมชนในจังหวัดนำร่อง
17 จังหวัด. ม.ป.ท.

_____. (2547). คู่มือการระงับข้อพิพาทสำหรับประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลยุติธรรม.

_____. (ม.ป.ป.). การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลยุติธรรม.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2551). ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

อุทัย อาทิวา. “การถ่วงดุลการใช้อำนาจรัฐชั่วคราวของผู้พิพากษาไต่สวนฝรั่งเศส: ที่มาของ
ผู้พิพากษาแห่งเสรีภาพและการกักขัง (Le juge des libertés et de la détention).” ใน
สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. ยีนหยัดบนหลักนิติธรรม (261 - 290). กรุงเทพฯ: คณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บทความ

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2535, 2 มกราคม). “วิสามัญฆาตกรรม.” มติชน, 14, 5056. หน้า 10.

ประดิษฐ์ ยมานันท์. (2551, กันยายน). “113 ปีกับอำนาจการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งของ
นายอำเภอ.” เทศกาลิบาล, 103, 9. หน้า 52-54.

พระยาราชนา. (2545). “เลือกสรรข้าราชการเข้าประจำหน้าที่.” อ้างถึงใน สุจิตต์ วงษ์เทศ.

(บรรณาธิการ). ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ เทศกาลิบาล พระนิพนธ์สมเด็จพระ

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ (หน้า 247 - 263). กรุงเทพฯ: มติชน.

วิทยานิพนธ์

กมลชัย รัตนสกาวงศ์. (2523). ความยินยอมในกฎหมายอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2548). กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์: การปรับกระบวนการตัดสิน
กระบวนการยุติธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เชาวน์วัศ สุตลาภา. (2529). ศาลหมู่บ้าน สถาบันทางสังคมเพื่อระงับความขัดแย้งในหมู่บ้าน.
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.

- ธนพงษ์ กุลนพฤกษ์. (2545). อนุญาโตตุลาการในศาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ประพิณ ปรัชญาภรณ์. (2522). ความยินยอมของผู้เสียหายในการกระทำความผิดอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา บุญชู. (2533). พนักงานอัยการกับงานประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์วิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 35. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก.
- ณัฐวรรณ พุทธเจริญลาภ. (2550). การไกล่เกลี่ยในศาลฎีกา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณภัทร กตเวทีเสถียร. (2547). การระงับข้อพิพาทในคดีอาญาโดยกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (ศึกษาเฉพาะความผิดที่มีผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา). วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พศิ์กษมี ทองเจริญ. (2550). ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมโภช ศิริสุข. (2525). การใช้ดุลยพินิจทางกฎหมายของนายอำเภอ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา กองศรี. (2551). บทบาทของทนายความในการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการไกล่เกลี่ย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุภัทรา กรอุไร. (2543). การประนอมข้อพิพาททางอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถชัย วงศ์อุดมมงคล. (2548). การใช้มาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา : ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดบางประเภท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รายงานการวิจัย

- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ. (2551). **ความเป็นไปได้ในการโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ** (รายงานการวิจัย) (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ กระทรวงยุติธรรม.
- ฉรงค์ ใจหาญ และคณะ. (2551). **การกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา** (รายงานการวิจัย). นนทบุรี: สถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม.
- เดชา สังขวรรณ และคณะ. (2550). **มาตรการเลี้ยงโทษจำคุกระยะสั้น** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชญาวิทยาและกระบวนการยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ถาวร เสนเนียม. (2531). **การประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้านในประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการประนอมข้อพิพาท** (เอกสารวิจัย). โรงเรียนนักปกครองระดับสูง. ปทุมธานี: วิทยาลัยการปกครอง.
- พิชิตชัย ศรียานนท์. (2539). **ตำรวจของประชาชน** (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล). สถาบันพระปกเกล้า. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2545). **การนำการต่อรองการรับสารภาพมาใช้ในประเทศไทย กรณีศึกษาคดียาเสพติด** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลยุติธรรม.
- อุดม รัฐอมฤต. (2548). **บทบาทของอัยการในมุมมองของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกสารอื่น ๆ

- กรมการปกครอง สำนักงานการสอบสวนและนิติการ. (2551). **เอกสารคัดสำเนาสรุปผลการดำเนินงานศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอ ประจำปีงบประมาณ 2551 (เดือนตุลาคม 2550 – กันยายน 2551)**. ม.ป.ท.
- คณะกรรมการการยุติธรรมและการตำรวจ วุฒิสภา และสำนักงานศาลยุติธรรม. (2551). **เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง “กระบวนการยุติธรรมตาม ป.วิ. อาญาใหม่และการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นสอบสวน ระหว่างวันที่ 27 – 28 กันยายน 2551 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 7 อาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม**. ม.ป.ท.

- บันทึกข้อความ สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง ที่ มท 0307.2/1896 ลงวันที่ 11 เมษายน 2551 เรื่อง การประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบราชการในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ 2/2551.
- บันทึกข้อตกลงระหว่างนายพนัส รอดดี กับ นายณัฐสันต์ โพธิ์กลัดและนางสุชาติ โพธิ์กลัด ตามแบบ ป.ค.14 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2552 ที่ทำการปกครองอำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรี.
- บันทึกคำวินิจฉัยและบันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตำบลหนองเพรางาย ลงวันที่ 21 มีนาคม 2550 ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอไทรน้อย.
- บันทึกประจำวันของสถานีตำรวจภูธรไทรน้อย ลงวันที่ 26 กันยายน 2551 คดีอาญาที่ 393(ส) /2551 บัญชีของกลางลำดับที่ 159/2551.
- บันทึกสรุปผลการดำเนินงานศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมอำเภอ ประจำปีงบประมาณ 2551 (เดือนตุลาคม 2550 – กันยายน 2551) ส่วนอำนวยความสะดวกเป็นธรรมสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง.
- บันทึกสรุปผลการดำเนินงานศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมอำเภอ ประจำปีงบประมาณ 2552 (เดือนตุลาคม 2551 – กันยายน 2552) ส่วนอำนวยความสะดวกเป็นธรรมสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง.
- เบอร์นาโด โกติเนซ การ์เซีย, ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมอิสติน กรุงเทพฯ บุคคลเชื้อชาติฟิลิปปินส์ สเปน, กรมการปกครอง, สัมภาษณ์, 10 พฤศจิกายน 2553.
- ปิยะ ปิจน้า, เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ สำนักปกครองท้องที่ กรมการปกครอง, กระทรวงมหาดไทย, สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2552.
- ปิยะณัฐ วัชรภรณ์, อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, ศาลแพ่ง, สัมภาษณ์, 15 ตุลาคม 2552.
- พร บัวบุตร, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งแสง อำเภอลอง จังหวัดแพร่, สัมภาษณ์, 15 เมษายน 2553.
- รายงานการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่...) พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. ;วันที่ 26 กรกฎาคม 2550.
- วรดิศร อ่อนนุช, เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ สำนักอำนาจการกองอาสารักษาดินแดน กรมการปกครอง, กรมการปกครอง, สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2552.
- วัฒนา เที้ยวพันธ์, นายอำเภอลองลาน, ที่ว่าการอำเภอลองลาน, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2552.
- สภาพนายความ ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท. (ม.ป.ป.). เอกสารคัดค้านำเรื่อง ระเบียบศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสภาพนายความ ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2547. ม.ป.ท.
- สมชาย ไตรทิพย์ชาติสกุล, เจ้าจังหวัดตาก, จวนผู้ว่าราชการจังหวัดตาก, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552.

สัจชัย พัฒนวิชัย, เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง,
กรมการปกครอง, สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2552.

สามารถ ลอยฟ้า, ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก, จวนผู้ว่าราชการจังหวัดตาก, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2552.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ กลุ่มงานพัฒนาระบบด้านทัณฑวิทยา. (2552). เอกสาร

ประกอบการสัมมนาทางวิชาการ “นักโทษล้นคุก : วิกฤตสังคมไทย...ที่รอการแก้ไข”
วันอังคารที่ 23 มิถุนายน 2552 ณ ห้องเมจิก 2 ชั้น 2 โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชัน
จัดโดย กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. ม.ป.ท.

อุทัย อาทิวา. (2552). “การใช้ดุลยพินิจของพนักงานอัยการกับการลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลใน
ประเทศฝรั่งเศส.” ใน อุทัย อาทิวา และคณะ. เอกสารประกอบการฝึกอบรม โครงการ
ฝึกอบรมหลักสูตร “วิทยากรโครงการคุ้มครองสิทธิประชาชนเกี่ยวกับเอสดี ระเบียบข้อ
พิพาทในระดับท้องถิ่น และเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนด้านการรักษา
ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เรื่อง “ฝึกปฏิบัติเป็นผู้ไกล่เกลี่ย
หรือประนอมข้อพิพาท” วันพฤหัสบดีที่ 12 กรกฎาคม 2552 เวลา 13.30–16.30 น.
สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด. ม.ป.ท.

กฎหมาย

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545. (2545, 9 ตุลาคม).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 119, ตอนที่ 103 ก. หน้า 183 - 189.

กฎกระทรวง ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยความผิดที่มีโทษทางอาญา พ.ศ. 2553. (2553, 7 กันยายน).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127, ตอนที่ 54 ก. หน้า 22 - 27.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.

พระธรรมนูญศาลหัวเมือง ร.ศ. 114. (2438, 19 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 12, ตอนที่ 42.
หน้า 392 - 399.

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522.

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547.

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545.

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496.

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ. 116. (2440, 30 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 14, ตอนที่ 9. หน้า 105 - 130.

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457.

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551. (2551, 5 กุมภาพันธ์).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125, ตอนที่ 27ก. หน้า 96 - 105.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550. (2550, 15 กันยายน).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124, ตอนที่ 55ก. หน้า 1 - 10.

พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469.

พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมราชทัณฑ์. (2552). ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างข้าราชการต่อจำนวนผู้ต้องขัง. สืบค้นเมื่อ

8 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.correct.go.th/stat102/display/result.php>.

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2553, 20 พฤษภาคม). อาคารเซ็นทรัลเวิลด์ถล่มแล้ว 4 ชั้น ไฟยังคุกรุ่น.

สืบค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2553, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/life/20100520/116666/เซ็นทรัลเวิลด์ถล่มแล้ว-4ชั้นไฟยังคุกรุ่น.html>.

ข่าวสดออนไลน์. (2553, 27 กรกฎาคม). เมียชารีตจ่อฟ้องคู่ปูดไถนักรูกริก 1.5 แสน. สืบค้นเมื่อ 30

พฤศจิกายน 2553, จาก http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=TVRJNE1ESXhOam M1Tmc9PQ==.

เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์. (ม.ป.ป.). แนวคิด ทฤษฎี และหลักการรัฐประศาสนศาสตร์. สืบค้นเมื่อ

18 พฤษภาคม 2553, จาก http://www.drmanage.com/images/pulldown_1253695845/Chapter_7.pdf.

แพร่ทีวี. (2553, 26 ตุลาคม). ชาวบ้านไผ่ล้อมยกขบวนขับไล่ผู้ใหญ่บ้าน. สืบค้นเมื่อ 30

พฤศจิกายน 2553, จาก http://www.phrae.tv/main1/modules.php?name=activeshow_mod&file=article &asid=944.

- ศาลยุติธรรม. (2552). สถิติจำนวนคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ของศาลทั่วประเทศอาญาจักร
ประจำเดือน เมษายน พ.ศ. 2552 (ศาลฎีกา). สืบค้นเมื่อ 11 กรกฎาคม 2552, จาก
<http://www.coj.go.th/oppb/userfiles/file/AprilLegal2009.xls>.
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. (2552). แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 13
ตุลาคม 2552, จาก <http://www.oja.go.th/doc/DocLib1/Forms/AllItems.aspx>.
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. (2552). ร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน
พ.ศ. .... สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.oja.go.th/law/Lists/law/DispForm.aspx?ID=147>.
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. (2552). ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. .... สืบค้นเมื่อ 13
ตุลาคม 2552, จาก <http://www.oja.go.th/law/Lists/law/DispForm.aspx?ID=136>.
- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2545). ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อ
พิพาท พ.ศ. 2544. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2552, จาก [http://www.library.coj.go.th/
rabieb/show.php?Idmain=10&&Title=การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท&&page=](http://www.library.coj.go.th/rabieb/show.php?Idmain=10&&Title=การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท&&page=).
- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2548). อาสาสมัครไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน(อ.ก.ช.). สืบค้นเมื่อ 18
ตุลาคม 2552, จาก <http://www.coj.go.th/adro/sub/vcm/index.php>.
- อัยการผู้ช่วยรุ่นที่ 13. (2548). ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของ
พนักงานอัยการ พ.ศ. 2547. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2550, จาก [http://app1347.4t.
com/crime.htm](http://app1347.4t.com/crime.htm).

ภาษาต่างประเทศ

BOOKS

- Bockstiegel, Karl-Heinz, Kroll, Stefan Michael and Nacimiento, Patricia. (2007). **Arbitration in Germany : The Model Law in Practice**. Rijn, Netherlands: Wolters Kluwer.
- Carmen, Rolando V. del. (2004). **Criminal Procedure Law and Practice** (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Learning.
- Cato, D. Mark. (2002). **Arbitration Practice and Procedure**. London, England: Informa Professional.

- Chamelin, Neil C., Fox, Vernon B. and Whisenand, Paul M. (1979). **Criminal Justice** (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Champion, Dean J. (2001). **The Juvenile Justice System : Delinquency, Processing, and The Law** (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Cole, George F. (1995). **The American System of Criminal Justice** (7th ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Denning, Alfred. (1953). **The Changing Law**. London, England: Stevens and Sons.
- Derham, David P., Maher, Francis K. H. and Waller, Peter L. (1977). **An introduction to law** (3rd ed.). Glebe, N.S.W.: Simmons Limited.
- Findlay, Mark, Odgers, Stephen and Yeo, Stanley. (1999). **Australian Criminal Justice** (2nd ed.). Melbourne, Victoria: Oxford University.
- Freckmann, Anke and Wegerich, Thomas. (1999). **The German legal system**. London, England: Sweet and Maxell.
- Garner, Bryan A. (Eds). (2001). **Black's Law Dictionary**. St. Paul, MN: West Group.
- Kay, Maurice. (1979). **Arbitration**. London, England: Sweet and Maxwell.
- Kratcoski, Peter C. and Walker, Donald B. (1984). **Criminal justice in America** (2nd ed.). New York, NY: Newbery Award Records.
- Leeson, Susan M. and Johnston, Bryan M. (1988). **Ending it: dispute resolution in America**. Cincinnati, OH: Anderson.
- Macnil, Ian R. (1992). **American arbitration law : reformation, nationalization, internationalization**. New York, NY: Oxford University.
- Merkin, Robert. (2004). **Arbitration Law**. London, England: LLP.
- Pease, Ken and Hukkila, Kristiina. (1990). **Criminal Justice Systems in Europe and North America**. Helsinki, Finland : Helsinki Institute for Crime Prevention and Control.
- Plucknett, Theodor. (1956). **A Concise of the Common Law** (5th ed.). London, England: Butterworths.
- Polk, Kenneth, Adler, Christine, Muller, Damon and Rechtman, Katherine. (2003). **Early Intervention : Diversion and Youth Conferencing – A national profile and review of current approaches to diverting juveniles from the criminal justice system**. Canberra, N.S.W.: Australian Government Attorney – General's Department.

- Sawer, Geoffrey. (1968). **The Australian and the law**. London, England: Penguin Books.
- Shelden, Randall G. (1982). **Criminal Justice in America : A Sociological Approach**. Boston, MA: Litle, Brown and Company.
- So Sethaputra. (1997). **New Model English-Thai Dictionary**. Bangkok,Thailand: Thaiwatthanaphanich.
- _____. (2005). **New Model English – Thai Dictionary**. Bangkok,Thailand: Prima.
- The European Forrum for Victim-Offender Mediation and Restorative Justice. (2000). **Victim-Offender Mediation in Europe Making Restorative Justice Work**. Leuven, Belgium: Leuven University.
- The International Association of Penal Law. (1981). **The Criminal Justice System of The Federal Republic of Germany**. Toulouse, France: The International Association of Penal Law.

ELECTRONIC SOURCES

- Andrew Jackson. (2010). How to use 'without prejudice' to protect your interests. Retrieved November 2, 2010, from <http://www.andrewjackson.co.uk/legal-resources/legal-fact-files/how-to-use-without-prejudice-to-protect-your-interests/>.
- Bautista Jr., Renato. (2010). The Philippine Legal System. Retrieved June 05, 2010, from <http://law.suite101.com/article.cfm/the-philippine-legal-system>.
- Caroline S. Hau (2002). Of Strongmen and the State. Retrieved November 1, 2010, from http://kyotoreview.cseas.kyoto-u.ac.jp/issue/issue0/article_90.html.
- Garamchai. (1999). Sheriff and Police. Retrieved November 1, 2009, from <http://www.garamchai.com/askadesi/askgov08.htm>.
- Gemma Lampert. (2009, September 24). Without prejudice: what does it actually mean?. Retrieved November 2, 2010, from <http://business.timesonline.co.uk/tol/business/law/article6846025.ece>.

- Office for Democratic Institutions and Human Rights. (2004). Criminal Procedure Code of the French Republic. Retrieved October 17, 2010, from <http://www.legislationline.org/download/action/download/id/1674/file/848f4569851e2ea7eabfb2ffcd70.htm/preview>.
- _____. (2004). Criminal Procedure Code of the Federal Republic of Germany. Retrieved December 7, 2009, from <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/9016/preview>.
- Mondaq Business Briefing. (2005, March 3). Employment Law: Without Prejudice?. Retrieved September 12, 2009, from http://goliath.ecnext.com/coms2/gi_0199-3766912/employment-law-without-prejudice.html.
- Stellar Sydney education and migration centre. (2005). Australia. Retrieved November 18, 2009, from <http://stellar.igetweb.com/index.php?mo=3&art=26206>.
- Suomeksi. (2010). Study of Finland-Philippines Trade. Retrieved June 05, 2010, from <http://www.remburssi.org/projects/philippines/legal.htm>.
- The South Carolina Department of Juvenile Justice. (2010). The Community Juvenile/Youth Arbitration Program. Retrieved January 30, 2010, from <http://www.state.sc.us/djj/pdfs/juvenile-arbitration-program.pdf>.
- U.S. Department of Justice. Office of Justice Program. (2009, November 17). World Factbook of Criminal Justice Systems. Retrieved November 17, 2009, from <http://www.ojp.usdoj.gov/bjs/pub/ascii/wfbcjaus.txt>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการไต่ถามความผิดที่มีโทษทางอาญา พ.ศ. 2553

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการ โกล่เกลี่ยความผิดที่มีโทษทางอาญา

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑/๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง กิ่งอำเภอ

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“ปลัดอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมายให้เป็นผู้โกล่เกลี่ยคดีความผิดที่มีโทษทางอาญา

“ความผิดที่มีโทษทางอาญา” หมายความว่า ความผิดที่มีโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นที่เป็นความผิดอันยอมความได้ และมีโทษความผิดเกี่ยวกับเพศ

ข้อ ๓ บรรดาความผิดที่มีโทษทางอาญาที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอใด ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอมหรือแสดงความจำนงให้มีการโกล่เกลี่ย ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอของอำเภอนั้นเป็นผู้โกล่เกลี่ยตามควรแก่กรณี

ข้อ ๔ ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดประสงค์จะให้มีการโกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้แจ้งความประสงค์เป็นหนังสือหรือด้วยวาจาต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอนั้น ในกรณีที่แจ้งความประสงค์ด้วยวาจา ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอทำบันทึกความประสงค์นั้นไว้ และให้ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวลงลายมือชื่อไว้ด้วย

เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอได้รับแจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งผู้เสียหาย หรือผู้ถูกกล่าวหาอีกฝ่ายหนึ่งทราบและสอบถามว่าจะยินยอมหรือแสดงความจำนงเข้าสู่กระบวนการ ไกล่เกลี่ยหรือไม่ หากเป็นกรณีที่มีผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาหลายฝ่าย ให้แจ้งและสอบถามทุกฝ่าย

ในกรณีที่ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายตกลงยินยอมหรือแสดงความจำนงที่จะเข้าสู่ กระบวนการไกล่เกลี่ย ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบ และจัดให้มีการบันทึก การยินยอมหรือความจำนงเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา พร้อมทั้งให้ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายลงลายมือชื่อในสารบบนั้น

ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมหรือไม่แสดงความจำนงเข้าสู่ กระบวนการไกล่เกลี่ย ให้การแจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดไป และให้นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอแจ้งผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายที่เหลือทราบด้วย

ข้อ ๕ ในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอเห็นว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องได้ระงับไปตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วก่อนวันแจ้งความประสงค์ตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง หรือจะระงับไปก่อนวันที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอแจ้งให้ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาอีกฝ่ายหนึ่ง ทราบตามข้อ ๔ วรรคสอง ห้ามมิให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอรับข้อพิพาทนั้นไว้ไกล่เกลี่ย และให้ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอแจ้งให้ผู้แจ้งความประสงค์ทราบโดยพลัน

ข้อ ๖ การแจ้งความประสงค์ตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง ไม่ใช่คำร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา

ข้อ ๗ เมื่อผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายได้ลงลายมือชื่อในสารบบการไกล่เกลี่ย ข้อพิพาทคดีอาญาตามข้อ ๔ วรรคสาม แล้ว ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอรับข้อพิพาทนั้นไว้ ไกล่เกลี่ยต่อไป และแจ้งให้ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายทราบถึงสิทธิของตนและผลของการ ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ พร้อมทั้งสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อพิพาทจากผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และบันทึกการแจ้งและรายละเอียด เกี่ยวกับข้อพิพาทดังกล่าวไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา

การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับข้อพิพาทตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกเฉพาะการกระทำที่เกี่ยวข้อง กับข้อพิพาทตามที่ได้ความจากผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวัน เวลา สถานที่ และบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท

ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภออ่านข้อความที่บันทึกไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาตามวรรคหนึ่งให้ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายฟัง แล้วให้ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่าย นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๘ ในการสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับข้อพิพาทตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอกระทำต่อหน้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่าย เว้นแต่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาตามที่นัดหมายโดยไม่มีเหตุอันสมควร จะกระทำลับหลังผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ในการไกล่เกลี่ยนั้นจะไกล่เกลี่ยพร้อมกันหรือแยกกันก็ได้ แต่ในการตกลงกันนั้นให้กระทำต่อหน้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่าย

ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายมีสิทธิให้ผู้ซึ่งตนไว้วางใจไม่เกินสองคนเข้ารับฟังการไกล่เกลี่ยได้ แต่ในการไกล่เกลี่ยครั้งใด หากนายอำเภอหรือปลัดอำเภอเห็นว่าการมีบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาอยู่ด้วยจะเป็นอุปสรรคต่อการไกล่เกลี่ย จะดำเนินการไกล่เกลี่ยครั้งนั้นโดยมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาเข้าร่วมรับฟังก็ได้

ข้อ ๙ การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้กระทำ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือในกรณีจำเป็นจะกระทำ ณ สถานที่ราชการอื่นตามที่นายอำเภอกำหนดก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายทราบล่วงหน้าตามสมควร

ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอส่งหนังสือนัดหมายการไกล่เกลี่ยไปยังผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่าย เว้นแต่ผู้นั้นได้รับแจ้งด้วยวาจาและลงลายมือชื่อรับรู้ไว้ ให้ถือว่าเป็นการนัดหมายโดยชอบแล้ว

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท นายอำเภอหรือปลัดอำเภออาจเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาเสนอข้อผ่อนผันให้แก่กัน หรืออาจเสนอทางเลือกให้แก่ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาผ่อนผันให้แก่กันก็ได้ แต่ห้ามมิให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอวินิจฉัยข้อเท็จจริงหรือชี้ขาดข้อพิพาท

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายตกลงยินยอมตามที่ไกล่เกลี่ย ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอจัดทำเป็นหนังสือตกลงยินยอม และบันทึกการตกลงยินยอมนั้นไว้ในสารบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา

หนังสือตกลงยินยอมตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุน วัน เดือน ปี และรายละเอียดความตกลงยินยอม รวมทั้งกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติตามความตกลงยินยอมให้ชัดเจน และให้นำความในข้อ ๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ เมื่อผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายได้ปฏิบัติตามความตกลงยินยอมตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้คดีอาญาเป็นอันเลิกกันและสิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือยื่นฟ้องต่อศาลไว้ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอแจ้งต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอจะเปิดเผยข้อเท็จจริงใดที่ได้มาจากการดำเนินการไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามคำสั่งศาล

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายได้ตกลงยินยอมตามที่ไต่ถามเกลี่ยแล้ว แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามความตกลงยินยอมหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนภายในเวลาที่ตกลงกันไว้ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอจำหน่ายข้อพิพาทนั้นออกจากสารบบการ ไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา

ข้อ ๑๕ ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกเลิกการไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทโดยทำเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอเมื่อใดก็ได้ ในกรณีบอกเลิกด้วยวาจาให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอบันทึกการบอกเลิกนั้นไว้พร้อมทั้งให้ผู้เสียหายหรือผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายที่บอกเลิกลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอได้รับการบอกเลิกการไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทตามวรรคหนึ่ง ให้จำหน่ายข้อพิพาทนั้นออกจากสารบบการ ไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา

ข้อ ๑๖ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอทำการไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับข้อพิพาทไว้ เว้นแต่มีความจำเป็นและผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายยินยอม ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอขยายเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาทุกฝ่ายไม่สามารถตกลงยินยอมกันได้ ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอจำหน่ายข้อพิพาทนั้นออกจากสารบบการ ไต่ถามเกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญา

ข้อ ๑๗ ข้อพิพาทใดที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอจำหน่ายออกจากสารบบการไกล่เกลี่ย ข้อพิพาทคดีอาญาตามข้อ ๑๖ วรรคสอง นายอำเภอหรือปลัดอำเภอจะรับข้อพิพาทนั้นเข้าสู่ กระบวนการไกล่เกลี่ยอีกไม่ได้

ข้อ ๑๘ เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอจำหน่ายข้อพิพาทออกจากสารบบการไกล่เกลี่ย ข้อพิพาทคดีอาญาแล้ว ให้บันทึกเหตุแห่งการจำหน่ายข้อพิพาทไว้ด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๑/๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการใกล้เคียงบรรดาความผิดที่มีโทษทางอาญาที่เกิดขึ้นในเขตอำนาจที่เป็นความผิดอันยอมความได้และมีใจเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	ร้อยตำรวจตรีสันฐิติ ธรรมใจ
วัน เดือน ปี เกิด	3 กันยายน 2520
ที่อยู่	106/2 หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งแสง อำเภอลอง จังหวัดแพร่
ประวัติการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2547 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 59
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ สำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

